

PLANI VENDOR PËR ZHVILLIMIN E KOMUNITETIT EGJIPTIANE

2 0 1 4 - 2 0 2 0

KOMUNA BUÇIMAS

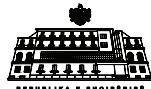
Komuna
Buçimas

Instituti për Demokraci
dhe Ndërmjetësim

Bashkimi
Evropian

Ministria e Mirëqenies
Sociale dhe Rinisë

Empowered lives.
Resilient nations.

Ky Plan Vendor i Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian është përgatitur nga Komuna Buçimas në kuadër të projektit “Mbështetje për Përfshirjen Sociale të Komuniteteve Rome dhe Egjiptiane” financuar nga Bashkimi Evropian dhe zbatuar nga Programi për Zhvillim i Kombeve të Bashkuara (PNUD) në bashkëpunim me Ministrinë e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë.

Plani u realizua nga një grup pune gjithëpërfshirës i përbërë nga specialistë të Komunës Buçimas, Zyrës Rajonale të Punësimit, Zyrës Rajonale të Shërbimit Social, Zyrës së Gjendjes Civile, Drejtorisë Rajonale të Shëndetit Publik, organizata të shoqërisë civile, organizata rome dhe egjiptiane, nën udhëheqjen tekniqe të ekspertëve të Institutit për Demokraci dhe Ndërmjetësim (IDM).

Ekspertë:

Orsiola Kurti

Elona Dhembo

Ilir Gjoni

Anëtarë të grupit të punës:

Roshi Tollozhina, Shpëtim Dute, Helena Zharpa, Sajmir Ismaili, Irena Bozda, Oli Mile, Aldi Stratobërdha, Merita Kroj, Miranda Fejzo, Etleva Tare, Mevlude Isallari, Xheni Ajredini, Kristi Mejdati

Ekspertët e PNUD-it, Bujar Taho dhe Alketa Zallemi, ofruan udhëzime programatike përgjatë procesit të planifikimit dhe hartimit të planit ndër-vendor.

PLANI VENDOR PËR ZHVILLIMIN E KOMUNITETIT EGJIPTIAN

**KOMUNA BUÇIMAS
2014-2020**

Përbajtja

Falenderime	6
1. Hyrje	7
2. Kuadri ligjor dhe i politikave	10
2.1 Respektimi i të drejtave të njeriut dhe integrimi evropian	10
2.2 Legjislacioni	11
2.3 Dekada e Përfshirjes së Romëve dhe Plani Kombëtar i Veprimit	12
2.4 Plani i Veprimit për "Për Dekadën e Përfshirjes së Romëve", për vitin 2010, Qarku Korçë	13
3. Parimet e Planit Vendor të Zhvillimit	14
4. Komponentët e Planit Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian	17
5. Aktorët e përfshirë	19
6. Metodologjia	20
7. Afati kohor	24
8. Vizioni	25
9. Objektiva Strategjikë	26
10. Komuna Buçimas	27
10.1 Përshkrim i përgjithshëm	27
10.2 Komuniteti egjiptian	28
10.3 Pika të forta të komunitetit egjiptian në Buçimas	28
10.4 Pika të dobëta të komunitetit egjiptian në Buçimas	29
10.5 Problematikat dhe fushat prioritare për ndërhyrje	29

10.6 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe arsimimi	29
10.7 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe shëndetësia	30
10.8 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe punësimi/fuqëzimi ekonomik	34
10.9 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe strehimi e infrastruktura	37
10.10 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe shanset e barabarta	38
10.10 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe ruajtja e kulturës/traditave	40
11. Monitorimi dhe vlerësimi	42
11.1 Format për monitorimin dhe vlerësimin e një projekti	45
12. Shtojca 1 - Grupi i Punës i Planit Vendor	49

Falënderime

Hartimi i Planit të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian në Komunën Buçimas ishte një përpjekje e përbashkët e institucioneve publike dhe jo-publike në nivel vendor dhe rajonal, duke përfshirë Komunën Buçimas, Zyrën Rajonale të Punësimit, Zyrën Rajonale të Shërbimit Social, Zyrën e Gjendjes Civile, Drejtorinë Rajonale të Shëndetit Publik, organizatat e shoqërisë civile, organizatat rome dhe egjiptiane.

Një falënderim të veçantë do të donim t'iu jepnin anëtarëve të grupit të punës, të cilët në aktivitetet periodike të organzuara gjatë procesit të hartimit, me mendimet, sugjerimet dhe diskutimet e tyre kanë dhënë një kontribut tepër të vyer në hartimin e këtij dokumenti. Gjithashtu, një falënderim i veçantë shkon për përfaqësuesit e komunitetit rom dhe egjiptian që morën pjesë në grupin e punës për hartimin e planit, si dhe gjatë takimeve dhe këshillimeve në terren, pasi pa ekspertizën dhe përkushtimin e tyre hartimi i dokumentit do të kishte qenë i pamundur.

Mirënjohje e thellë i drejtohet edhe përfaqësuesve të Projektit "Mbështetje për Përfshirjen Sociale të Komuniteteve Rome dhe Egjiptiane" të Agjencisë së Kombeve të Bashkuara për Zhvillim dhe Institutit për Demokraci dhe Ndërmjetësim për mbështetjen e ofruar në hartimin e këtij dokumenti.

Një falënderim i veçantë i shkon Bashkimit Evropian i cili nëpërmjet mbështetjes financiare në kuadër të këtij projekti bëri të mundur hartimin dhe botimin e këtij dokumenti.

Kryetari i Komunës Buçimas

Roshi TOLLOZHINA

1. Hyrje

Planifikimi i zhvillimit të komunitetit është një proces që i jep mundësi qeverisjes vendore dhe banorëve që ajo përfaqëson — të kontrollojnë dhe të hartojnë të ardhmen e tyre. Një Plan Zhvillimi për Komunitetin Egjiptian¹ jep informacion mbi drejtimin e veprimeve tek zhvillimi dhe përfshirja sociale e këtij komuniteti. Ky dokument strategjik vendor shërben si një hartë për t'u ndjekur nga të zgjedhurit, personeli i Komunës Buçimas dhe komuniteti në tërësi për t'i dhënë formë të ardhmes së dëshiruar prej tyre. Planifikimi i zhvillimit ka të bëjë me të menduarit, të vepruarit dhe të parashikuarit strategjik të veprimeve që nevojiten të ndërmerrin në mënyrë që të realizohen qëllimet e dëshirueshme.

Kjo bëhet më domethënëse kur planifikimi i zhvillimit synon specifiksht grupet në nevojë, si komunitetin egjiptian. Ky Plan Vendor Zhvillimi i hartuar në kuadër të projektit “Mbështetje për Përfshirje Sociale të Komuniteteve Rome dhe Egjiptiane” do të ndihmojë anëtarët e këtij komuniteti dhe autoritetet vendore dhe rajonale të planifikojnë zhvillimin në terma afat-mesëm.

Plani i zhvillimit është i suksesshëm kur njësia e qeverisjes vendore kupton se çfarë po bën, kujt i shërben dhe sa mirë i plotëson nevojat e komunitetit në përgjithësi dhe komuniteteve më në nevojë në veçanti. Kjo arrihet kur në planifikimin e zhvillimit vendor ka pjesëmarrje të gjerë të komunitetit dhe aktorëve të tjerë të interesuar. Një gjë e tillë garanton që gjatë procesit të përdoren burimet më të mira të mundshme në planifikimin e së ardhmes si dhe të krijohet një forum i gjerë me pjesëmarrjen e aktorëve, duke siguruar përkushtim dhe rritje të ndjenjës së pronësisë

1 Plani Vendor i Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian është konsultuar me përfaqësues të stafit të Ministrit të Shtetit për Çështjet Vendore. Edhe në rast të një organizimi administrativ-territorial të ndryshëm, objektivat dhe ndërhyrjet e parashtruara në plan janë të vlefshme duke qenë se ato i referohen kontekstit të vendndodhjeve të komunitetit egjiptian në Komunën Buçimas. Plani gjithashtu është konsultuar me përfaqësues të Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe Rinisë.

së punës.

Qëllimet strategjike dhe hapat e veprimit të shprehura në Planin Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian nuk janë vetëm kompetencë e qeverisjes vendore. Komuna Buçimas nuk mund të bëjë vetë gjithçka dhe as nuk mund t'i trajtojë vetëm të gjitha problemet e komunitetit. Kësosoj, në Planin e Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian është ideja që i gjithë komuniteti të ketë një kontribut për të dhënë në arritjen e një zhvillimi të qëndrueshëm. Angazhimi dhe veprimet e komunitetit, grupeve dhe të interesuarve të tjerë janë mjaft të rëndësishme në përbushjen me sukses të vizionit, qëllimeve dhe veprimeve të përcaktuara në këtë plan zhvillimi vendor.

Plani i Zhvillimit Vendor për Komunitetin Egjiptian ka sukses kur në mënyrë rigorozë përdoret për të identifikuar burimet, boshllëqet dhe nevojat, për të planifikuar shërbime dhe projekte, për të matur rezultatet e punës së qeverisë vendore dhe për t'i komunikuar këto rezultate tek komuniteti. Ky është një proces dhe dokument me anë të të cilit komuniteti mund të vëré përparrë përgjegjësisë të zgjedhurit në mënyrë që t'i përgjigjet nevojave dhe përparësive të tij. Plani siguron një përdorim efektiv të burimeve specifike të Komunës Buçimas në mënyrë që të bëhet sa më e mundur arritia e objektivave.

Në Shqipëri ka mungesë informacioni rrith kushteve të komuniteteve rome dhe egjiptiane, si në nivel të qeverisjes qendrore dhe vendore, ashtu edhe mes organizatave të shoqërisë civile, që dëmontruan seriozisht cilësinë e planifikimit dhe zbatimit të politikave. Qëllimi i këtij Plani të Zhvillimit Vendor është të ndihmojë Komunën Buçimas për të aplikuar mekanizma të realizueshëm dhe efikase për mbledhjen e vazhdueshme të të dhënave për çështje që lidhen me egjiptianët, në mënyrë të atillë që të mbrohen grupet në nevojë, por që, gjithsesi, të mundësojnë monitorimin dhe vlerësimin e ecurisë së zbatimit. Gjithashtu, ky plan zhvillimi vendor do të kontribuojë në ndërtimin e kapaciteteve të vetë komunitetit egjiptian për të mbledhur dhe analizuar të dhëna që lidhen me mirëqenien dhe qasjen e tyre në shërbime.

Kjo nismë e re pritet të promovojë bashkëpunimin shumë-sektorial ndërmjet të gjithë aktorëve të përfshirë në zbatimin dhe monitorimin e masave për integrimin e egjiptianëve si dhe të promovojë parimet e qeverisjes së mire në nivel vendor. Ky Plan Zhvillimi Vendor i Komunitetit

Egjiptian ka marrë parasysh hierarkinë e planifikimit nga lart dhe nga poshtë, pra, nga të dhënat e mbledhura direkt nga komuniteti, si dhe nga institucionet që veprojnë në nivel vendor. Një gjë e tillë ka mundësuar evidentimin dhe rikujtimin e nevojave të komunitetit egjiptian dhe trupëzimin e tyre në këtë plan.

2. Kuadri ligjor dhe i politikave

2.1 Respektimi i të drejtave të njeriut dhe integrimi evropian

Integrimi në Bashkimin Evropian është një sfidë për Shqipërinë dhe kjo nënkupton përafrimin dhe përqafimin e vlerave themelore mbi bazën e të cilave është ndërtuar dhe funksionon BE, në qendër të së cilës është demokracia, shteti i së drejtës dhe mbrojtja e të drejtave të njeriut.

Duhet theksuar se Shqipëria me anë të Ligjit Nr. 8137, datë 31.7.1996, ka ratifikuar Konventën Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore. Gëzimi i të drejtave dhe i lirive të përcaktuara në këtë konventë duhet të sigurohet, pa asnjë dallim të bazuar në shkaqe të tilla si seksi, raca, ngjyra, gjuha, feja, mendimet politike ose çdo mendim tjetër, origjina kombëtare ose shoqërore, përkatësia në një minoritet kombëtar, pasuria, lindja ose çdo status tjetër. Me ratifikimin e kësaj konverte Shqipëria ka marrë përsipër zbatimin e nenit 14, ndalimin e diskriminimit. Progres Raporti 2013 për Shqipërinë thekson se “Romët edhe egjiptianët ende përballen me kushte shumë të vështira jetese dhe diskriminim të vazhdueshëm, veçanërisht për sa i përket aksesit në arsim, mbrojtje sociale, shëndetësi, punësim dhe strehim.

Zbatimi i Planit Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian është në të njëjtën linjë me Progres Raportin e vitit 2013 për Shqipërinë si dhe detyrimet që ka vendi për zbatimin e Konventës Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore.

2.2 Legjislacioni

Për të ndërtuar bazat ligjore për një shoqëri jo-diskriminuese, Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë thekson se “Askush nuk mund të diskriminohet padrejtësisht për shkaqe të tillë si gjinia, raca, feja, etnia, gjuha, bindjet politike, fetare e filozofike, gjendja ekonomike, arsimore, sociale ose përkatësia prindërore”.

“Shteti krijon dhe zhvillon zyrat e punësimit, që veprojnë nën kontrollin e një autoriteti qendror, për të përmbrushur të drejtën e gjithë shtetasve rezidentë në Shqipëri, për punësim fitimprurës, për të marrë këshillim dhe kualifikim profesional për çdo punësim të tillë dhe për të marrë mbështetje në të ardhura.”² Në një vendim të sapo marrë, Ministria e Mirëgenies Sociale dhe Rinisë ka vendosur që të gjithë shtetasit shqiptarë kanë të drejtën e përfitimit falas të kurseve profesionale pranë qendrave rjonale të formimit profesional, gjë që favorizon anëtarët e komuniteteve rome dhe egjiptiane.

Sipas Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë “secili shtetas shqiptar ka të drejtën e arsimimit”³. Shteti shqiptar ka ndërtuar programe që favorizojnë arsimimin e komunitetit rom, duke i dhënë mundësinë që fëmijët të përfitojnë libra falas për arsimim e detyrueshëm 9-vjeçar. Programe lehtësuese janë ndërtuar edhe për arsimin universitar, ku studentët rom dhe egjiptianë kanë mundësinë e përfitimit të kuotave të shtetit në universitete publike dhe në disa universitete private.

Ligji i vitit 2009 e bëntë qartë se shërbimet e institucioneve shëndetësore publike duhet të sigurohen në mënyrë të barabartë për të gjithë individët, pavarësisht grupit të popullsisë të cilit i përkasin këta individë. Instituti i Shëndetit Publik kryen programe të veçanta për të promovuar kujdesin shëndetësor për anëtarët e grupeve me një nivel të ulët të aksesit në kujdesin shëndetësor publik.

2 Neni I , Ligji Nr. 7995 datë 11.05.2009 “Për nxitjen e Punësimit”.

3 Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, nenet 57 dhe 59 mbi arsimin

2.3 Dekada e Përfshirjes së Romëve dhe Plani Kombëtar i Veprimit

Në këtë plan vendor të zhvillimit të komunitetit egjiptian i referohemi Dekadës së Përfshirjes së Romëve dhe Planit Kombëtar të Veprimit, duke qenë se politikat qeveritare targetojnë njëkohësisht komunitetin rom dhe egjiptian si komunitete në nevojë.

“Dekada e Përfshirjes së Romëve 2005-2015”⁴ është një angazhim politik i qeverive evropiane për eliminimin e diskriminimit ndaj romëve dhe për t'i dhënë fund hendekut të papranueshëm midis romëve dhe pjesës tjetër të shoqërisë. Dekada përqendrohet në fushat prioritare të arsimit, punësimit, shëndetësisë dhe strehimit. Gjithashtu, angazhon qeveritë të marrin në konsideratë çështjet e tjera kryesore të varfërisë, diskriminimit, dhe integrimit gjinor.

Dekada është një nismë ndërkombe të që bashkon qeveritë, organizatat ndërqeveritare dhe joqeveritare, si dhe shoqërinë civile rome. Shqipëria shprehu vullnetin për t'iu bashkuar dekadës në vitin 2007 dhe u bë anëtare më të drejta të plota e dekadës në korrik 2008.

Plani Kombëtar i Veprimit 2010-2015⁵ (Plani Kombëtar i Dekadës), është një dokument i qeverisë shqiptare i hartuar në bashkëpunim me Programin për Zhvillim të Kombeve të Bashkuar (PNUD) dhe përfaqëson kuadrin e aktiviteteve që synojnë integrimin e popullsisë rome në Shqipëri. Plani u zhvillua bazuar në Strategjinë e Përfshirjes Sociale (2007-2013), Strategjinë Kombëtare për “Përmirësimin e Kushteve të Jetesës së Komunitetit Rom”, si dhe duke marrë parasysh strategji të ndryshme sektoriale të miratuara nga qeveria shqiptare.

Plani Kombëtar i dekadës fokusohet në katër fushat kryesore: arsimimi, strehimi dhe infrastruktura, punësimi dhe mbrojtja sociale dhe shëndetësia dhe lidhet me tre tema: varfërinë, diskriminimin dhe barazinë gjinore. Në të janë identifikuar qëllime, objektiva dhe masa kryesore në këto katër fusha prioritare.

4 Dekada e përfshirjes së romëve

5 Plani Kombëtar i Veprimit, Dekada e Përfshirjes së Romëve

2.4 Plani i Veprimit për “Për Dekadën e Përfshirjes së Romëve” për vitin 2010, Qarku Korçë

Ky dokument është hartuar në kuadër të Planit Kombëtar të Veprimit të Dekadës Rome në vitin 2010. Ky plan thekson këto prioritete: Arsimi, Punësimi dhe Mbrotja Sociale, Strehimi dhe Infrastruktura, Shëndetësia dhe Strehimi, dhe Përfshirja Sociale dhe Mundësitet e Barabarta. Ky Plan Rajonal për Integrimin e Romëve është një përgjigje e Qarkut të Korçës ndaj sfidave të hasura nga ky komunitet në Korçë.

Plani i Veprimit ka në themel të tij Planin Kombëtar të Veprimit të hartuar nga Qeveria Shqiptare në kuadër të Dekadës së Përfshirjes Rome 2010 – 2015. Ai reflekton plotësisht standarde e të drejtave të njeriut të parashikuara si në legjislacionin shqiptar, ashtu edhe atë ndërkombëtar.

3. Parimet e Planit Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian

Plani Vendor i Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian në Komunën Buçimas bazohet në parimet e mëposhtme:

Parimi i barazisë dhe mos-diskriminimit: Ky është një parim i cili ka baza të qarta kushtetuese; (neni 18) organi më i lartë legjislativ detyrohet që të ketë kurdoherë parasysh që në momentin që miraton ligje, të caktojë të drejta dhe detyrime të barabarta për të gjitha subjektet. Sipas këtij parimi, të gjitha qeniet njerëzore janë të barabartë në të drejta dhe dinjitet. Askush nuk duhet privilegjuar apo diskriminuar për shkak të gjinisë, racës, fesë, etnisë, gjuhës, bindjeve politike, fetare a filozofike, gjendjes ekonomike, arsimore, sociale. Mosdiskriminimi dhe barazia janë në themel të të gjithë standardeve ndërkontinentale dhe legjislacionit vendas lidhur me grupet minoritare dhe grupe të tjera në pozita jo favorizuese. Këto standarde gjithashtu inkurarojnë shtetet për të promovuar zhvillimin e kushteve bazë për t'iu mundësuar të gjithëve të përfitojnë nga mundësítë e barabarta për arsimim, punësim, strehim dhe kujdes shëndetësor. Kjo gjithashtu përfshin mundësinë e shteteve për të zbatuar veprime pozitive (diskriminim pozitiv), për të përshtatur masa specifike favorizuese

dhe për të ofruar mundësi specifike të trajtimit ose mbështetjes ndaj individëve, kategorive ose grupeve, kur ekzistojnë kushte të arsyeshme dhe objektive.

Integrim Social: Një tjetër parim i rëndësishëm i këtij plani është përfshirja sociale e popullsisë egjiptiane. Pavarësisht përpjekjeve të bëra vitet e fundit, kjo kategori e popullsisë është akoma një nga grupet sociale më të pafavorizuara, duke u prekur kështu drejtpërdrejtë nga procesi i përjashtimit social. Në këto kushte, është e rëndësishme të rrisim përpjekjet për të promovuar aksesin në punësim dhe në të gjitha burimet, të drejtat, të mirat dhe shërbimet të popullsisë egjiptiane që përjetojnë përjashtim social apo janë në risk të këtij fenomeni. Mbi bazën e këtij parimi, plani synon të parandalojë rrezikun e përjashtimit social, duke vepruar në favor të individëve dhe familjeve më në nevojë egjiptiane, si dhe duke aktivizuar dhe lehtësuar pjesëmarrjen e të gjithë aktorëve.

Qytetari dhe pjesëmarrje: Dinjiteti dhe drejtësia janë dy nga vlerat që nevojiten të mbartin institucionet dhe shoqëria civile me qëllim për të promovuar ushtrimin e plotë të të drejtave nga të gjithë individët. Mbrojtja e të drejtave qytetare të popullsisë egjiptiane në vendin tonë, domosdoshmërisht përfshin përmirësimin e imazhit të tyre publik dhe njojhen e kontributit pozitiv ndaj shoqërisë shqiptare. Ndërsa ka patur përpjekje të shumta dhe të ndryshme nga institucionet dhe organizatat jo-fitimprurëse për të përmirësuar imazhin publik të popullsisë egjiptiane, ka akoma perceptime negative nga grupe të ndryshme të shoqërisë, të cilat çojnë në situata diskriminuese për këtë grup të synuar.

Me qëllim për të garantuar ushtrimin e të drejtave të qytetarisë dhe për t'i bërë anëtarët e komunitetit egjiptian të ndihen të realizuar në jetën e tyre të përditshme, është absolutisht esenciale që organet publike dhe private të lehtësojnë dhe inkurajojnë pjesëmarrjen e tyre në të gjitha fushat e jetës publike, politike, dhe sociale. Pjesëmarrja duhet të ushtrohet në të gjitha nivelet e shoqërisë, si në mundësinë për të patur pozicione publike ashtu dhe në përfaqësimin e komunitetit egjiptian në sektorin jo – qeveritar. Është gjithashtu e nevojshme të inkurajohet pjesëmarrja e grupeve më të përjashtuara, të cilët kanë akoma një rrugë të gjatë për të arritur ushtrimin efektiv të të drejtave të tyre si qytetarë të shtetit shqiptar.

Parimi i Decentralizimit: Një nga parimet bazë për qeverisjen vendore jo vetëm për Shqipërinë por edhe në vendet e tjera, sidomos ato me traditë të shteteve të centralizuara është parimi i decentralizimit të pushtetit. Ky

parim qëndron në themel të organizimit dhe funksionimit të qeverisjes vendore. Ai ushtrohet nëpërmjet parimit kushtetues të autonomisë vendore dhe kushtëzon ekzistencën e një pushteti vetëqeverisës vendor sipas koncepteve të përparuara të organizimit të shtetit demokratik. Mënyra e organizimit dhe e funksionimit të qeverisjes vendore si dhe raporti që ajo ka me pushtetin qendror varen nga kuptimi kushtetues dhe ligjor që i jepet decentralizimit të pushtetit, autonomisë vendore dhe vetëqeverisjes. Në këtë kuadër, ky dokument bazuar në parimin e decentralizimit politik synon t'ju japë anëtarëve të komunitetit egjiptian si dhe përfaqësuesve të zgjedhur më shumë pushtet në procesin e marrjes së vendimeve publike. Hartimi i këtij plani veprimi është mbështetur në decentralizimin politik, administrativ dhe fiskal.

“Masat e veçanta” nuk duhet të diskriminojnë ‘pjesën tjetër të popullsisë’:

Arritja e barazisë në substancë mund të kërkojë marrjen e masave të veçanta dhe të tillë masa nuk duhet të konsiderohen si diskriminuese. Të tilla masa nevojiten të jenë në konformitet të plotë me parimin e proporcionalitetit me qëllim që të mos konsiderohen diskriminuese ndaj pjesës tjetër të shoqërisë përderisa ato përmbushin kushte të caktuara dhe shërbejnë për të balancuar sjelljet diskriminuese. Ky dokument thekson që veprimet e administratës publike duhet të respektojnë parimin e proporcionalitetit dhe të mos cenojnë thelbin e lirive dhe të drejtave të njeriut.

4. Komponentët e Planit Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian

Një vizion i përbashkët

Komuniteti egjiptian në Shqipëri përballet me shumë sfida për zhvillim dhe burime të pakta për t'i përballuar ato, por gjithashtu ka shumë mundësi. Detyra është të bashkohen të gjitha burimet dhe komuniteti në një vizion të përbashkët për të cilin mund të mobilizohen dhe të përdorin sa më mirë burimet njerëzore, natyrore dhe financiare. Për të arritur hartimin e Planit Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian u ftuan këshilltarët, administratorët vendorë dhe vetë anëtarët e komunitetit për "të piktuar" të ardhmen e tyre në 7 vitet e ardhshme. Ky aktivitet rezulton në "Vizioni i Komunitetit".

Një plan për të ardhmen

E ardhmja e çdo komuniteti sigurisht që ndryshon dhe qeverisja vendore duhet të sigurohet, që ata, me zërin e komunitetit, janë autorë të këtij ndryshimi, duke iu kundërvënë situatave që përcaktojnë të ardhmen

e tyre. Plani Vendor i Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian përmban qëllime dhe hapa veprimi të realizueshme, të cilat mund të arrihen hap pas hapi në rrugën për të përbushur Vizionin e Komunitetit.

Shtyllat e zhvillimit dhe prioritetet strategjike

Gjatë procesit, aktorët e përfshirë përcaktojnë shtyllat bazë të zhvillimit dhe prioritetet strategjike. Në rastin tonë, prioritetet strategjike që ndihmojnë në zhvillimin e komunitetit egjiptian lidhen drejtpërdrejt me përmirësimin e aksesit në shërbimet shëndetësore dhe sociale, përmirësimin e gjendjes ekonomike përmes ofrimit të mundësive të punësimit etj. Këto shtylla zhvillimi do të përcaktohen nga aktorët gjatë procesit të hartimit të planit me ndihmën e mjeteve metodologjike.

Një komunitet, shumë zëra

Komuniteti egjiptian në Buçimas përbëhet nga zëra e interesa të ndryshme, gra, burra, fëmijë, të rinj, të moshuar, sipërmarrës të vegjël, fermerë, të papunë, invalid, etj. Eshtë kritike për qeverisjen vendore që të kuptojë se sa të ngjashme po aq dhe të ndryshme janë nevojat dhe pritshmëritë e këtyre grupeve, por edhe ato nevoja që bashkojnë komunitetin së bashku. Procesi i hartimit të Planit Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian inkurajon të gjithë banorët e komunitetit të marrin pjesë në hartimin e këtij plani dhe në zbatimin e suksesshëm të tij.

Komunikimi me publikun

Plani Vendor i Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian është një bashkëbisedim me komunitetin. Hartohet nëpërmjet marrjes së mendimeve dhe udhëzimeve nga komuniteti. Për të qenë i qëndrueshëm, plani kërkon që ky bashkëbisedim të jëtë i vazhdueshëm. Qeverisja vendore inkurajohet që të nxisë dialogun dhe opinionin e vazhdueshëm në mënyrë që të sigurojë që puna që bëhet të ndikojë ashtu siç duhet tek komuniteti.

5. Aktorët e përfshirë

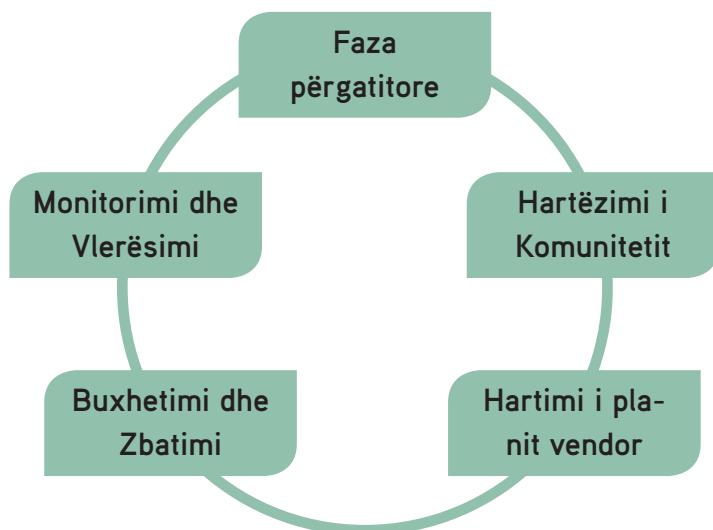
Duke qenë se procesi i hartimit të planit ka qenë i hapur dhe transparent, është synuar një pjesëmarrje e gjerë nëpërmjet krijimit të grupeve të këshillimit me bazë përfshirjen e gjerë të komunitetit. Aktorët e përfshirë janë si më poshtë:

- Anëtarët e komunitetit rom dhe egjiptian, veçanërisht liderët e komunitetit
- Përfaqësues nga grupe të organizuara të komunitetit
- Administratorët vendorë (staf i Komunës Buçimas)
- Agjencia Rajonale Arsimore
- Agjencia Rajonale e Shëndetësisë
- Drejtoria Rajonale e Bujqësisë
- Drejtoria Rajonale e Punësimit
- Përfaqësues nga Këshilli i Qarkut
- Përfaqësues nga Këshilli i Komunës
- Organizata jo-qeveritare
- Përfaqësues nga shoqatat me bazë gjinore (nëse ka) ose nga gratë e zonës
- Përfaqësues nga organizatat e rinisë
- Kryetarët e fshatrave

6. Metodologja

Si është realizuar procesi?

Metodologja e ndjekur nga Instituti për Demokraci dhe Ndërmjetësim në hartimin e këtij Plani Vendor për Zhvillimin e Komunitetit Egjiptian përfshin përdorimin e metodave dhe instrumenteve që gjejnë përdorim të gjerë nga agjenci zhvillimi si Programi për Zhvillim i Kombeve të Bashkuara, Këshilli i Evropës, Organizata për Sigurinë dhe Bashkëpunimin në Evropë dhe aktorë kombëtarë si Fondi Shqiptar i Zhvillimit. Është ndjekur një metodologji e ndarë në pesë faza dhe hapa specifikë për secilën fazë:

Fazat dhe hapat që janë parashikuar në hartimin e këtij Plani Vendor Zhvillimi janë si më poshtë:

Faza I: Përgatitja

Hapi 1: Identifikimi i aktorëve

IDM në bashkëpunim me oficerët vendorë të projektit SSIREC të PNUD-së kanë kryer identifikimin e aktorëve që u përfshinë në proces.

Hapi 2: Garantimi i angazhimit politik

IDM në bashkëpunim me stafin vendor të projektit SSIREC zhvilluan takime me përfaqësues të Komunës Buçimas, është përfthuar aprovimi konceptual nga këshilli vendor për të ecur përpara në hartimin e planit të zhvillimit të komunitetit egjiptian

Hapi 3: Ofrimi i mbështetjes teknike dhe ngritja e grupeve të punës dhe nën-grupeve të punës

Është ofruar trajnim për Grupin e Punës mbi “Planifikimin Strategjik me Pjesëmarrje” dhe grupi i punës dhe nëngrupet e tij kanë organizuar takime dhe kanë caktuar planin e aktiviteteve që u ndoqën në vijim.

Faza II: Hartëzimi i komunitetit

Hapi 4: Mbledhja e informacionit

Informacioni është mbledhur përmes kombinimit të instrumenteve sasiorë si pyetësorët e strukturuar zhvilluar nga Z. Ilir Gjoni në Komunën Buçimas dhe intervistave me informantë kyç zhvilluar nga ekspertët e Institutit për Demokraci e Ndërmjetësim me përfaqësues nga institucionet publike vendore në Buçimas dhe përfaqësues të shoqërisë civile.

Hapi 5: Mobilizimi i komunitetit

Pjesëmarrja e komunitetit: Është zhvilluar Panairi i Ideve në Bashkinë Korçë, ku kanë marrë pjesë edhe përfaqësues të komunitetit egjiptian të Buçimasit dhe ku janë shprehur në mënyrë ndër-vepruese problemet sipas secilës fushë të identifikuar.

Faza III: Krijimi i Planit

Hapi 6: Sintetizimi i të dhënave

Grupi i Punës mbloodi inputet përmes instrumenteve të ndryshme dhe sintetizoi të gjitha të dhënat e grumbulluara.

Hapi 7: Përcaktimi i vizionit dhe qëllimeve strategjike

Grupi i Punës dhe Nën-Grupet e fushave prioritare përcaktuan vizionin dhe qëllimet strategjike, që synohet të arrihen përmes zbatueshmërisë së këtij plani. Kjo u realizua përmes një seminari të veçantë me këtë fokus.

Hapi 8: Hartimi i Planit të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian dhe ndarja me aktorët

Nën-grupet e punës prioritizojnë projektet/hapat e veprimit si edhe kryejnë studimet e pre-fizibilitetit dhe grupi i punës përbledh planin. Më pas zhvillohet një sesion kthimi “Ju folët ne ju dëgjuam, a u kuptuam drejt?”. Kjo shërben si një mundësi shumë e e mirë për të rishikuar me komunitetin dhe për t'u siguruar që ky plan përkon me pritshmëritë e tyre.

Faza IV: Buxhetimi dhe zbatimi

Hapi 9: Integrimi me procesin e buxhetit dhe aprovimi në Këshill

Një trajnim i posaçëm u organizua drejtuar anëtarëve të Grupit të Punës dhe drejtuesve të Zyrës së Financës së Komunës Buçimas mbi integrimin e planeve në procesin e buxhetimit vendor dhe planifikimit buxhetor afatmesëm. Më plan plani aprovohet nga Këshilli i Komunës Buçimas dhe nevojitet zbatimi i tij sipas projekt-propozimeve të parashikuara nga secili prej aktorëve përgjegjës.

Faza V: Monitorimi dhe Vlerësimi

Hapi 10: Monitorimi dhe vlerësimi

Sipas këtij plani dhe treguesve të parashikuar kryhet në mënyrë të vazhdueshme monitorimi dhe vlerësimi, veçanërisht nga organizata rome dhe egjiptiane dhe anëtarët e komunitetit.

7. Afati kohor

Vizioni, qëllimet strategjike dhe hapat e veprimit përfshijnë një periudhë kohore prej 7-vitesh. Përputhja me këtë afat kohor duhet të monitorohet dhe të raportohet.

8. Vizioni

Komuna Buçimas ofron mundësi, përmes të cilave të gjithë njerëzit pavarësisht gjinisë, racës, fesë, etnisë, gjuhës, bindjeve politike, fetare e filozofike, gjendjes ekonomike, arsimore, sociale ose përkatësisë prindërore përcaktojnë rrjedhën e jetës së tyre në dinjitet dhe siguri përmes përdorimit të qëndrueshëm të burimeve vendore. Komuna nxit gjithëpërfshirjen, multikulturalizmin, integrimin me të drejta të barabarta të anëtarëve të komunitetit egjiptian dhe fuqizimin ekonomik social, politik përmes një qasjeje miqësore me mjedisin. Komuniteti egjiptian gëzon akses të plotë në shërbime publike si arsimi, shëndetësia, punësimi dhe zhvillimi profesional, mundësi strehimi dhe infrastruktura të përshtatshme, si edhe zhvillimi të identitetit kulturor.

9. Objektiva Strategjikë

1. Përmirësim i situatës arsimore të komunitetit egjiptian në Komunën Buçimas
2. Fuqizimi i komunitetit egjiptian përmes rritjes së aksesit në tregun e punës, programeve të trajnimit dhe skemave të mbrojtjes sociale
3. Përmirësimi i qëndrueshëm i shëndetit dhe kushteve të jetesës së komunitetit egjiptian në Buçimas
4. Sigurim i përfshirjes sociale dhe rritja e aksesit së komunitetit rom/egjiptian në institucionë publike
5. Ruajtja dhe zhvillimi i trashëgimisë kulturore të komunitetit egjiptian si një element i integruar në trashëgiminë kulturore dhe nxitja e respektit të të rinjve ndaj diversitetit kulturor

10. Komuna Buçimas

10.1 Përshkrim i përgjithshëm

Komuna Buçimas është pjesë e nënprefekturës së Pogradecit. Ajo përfshin 8 fshatra: Buçimas, Tushemisht, Peshkëpi, Gurras, Gështenjas, Remaj, Vërdovë, dhe Bahçellëk. Në total, komuna ka një popullsi prej rreth 13,894 banorë, të vendosur në një sipërfaqe prej rreth 58.8 km². Komuna Buçimas është e vendosur në juglindje të Pogradecit. Në historikun e saj përfshihen edhe momente kur ajo ka marrë statusin e gendrës administrative për zonën, si për shembull gjatë pushtimit otoman.

Aktualisht aktivitetet kryesore të kësaj komune zhvillohen në bujqësi dhe blektori. Zona është e njohur veçanërisht për rritjen dhe mbarështimin e lopëve. Megjithatë, ndër të tjera aty veprojnë rreth 40 biznese, kryesisht

në fushën e peshkimit dhe transportit. Komuna ka 6 kopshte, 6 shkolla 9-vjeçare dhe 1 shkollë të mesme. Ajo është e lidhur mirë me qytetin e Pogradecit.

10.2 Komuniteti egjiptian

Në Komunën Buçimas nuk ka komunitet rom, por nga 13,894 banorë 1,296 (ose rreth 10%) prej tyre i takojnë komunitetit egjiptian dhe janë të vendosur kryesish në qendrën e komunës. Nga rreth 300 familje egjiptiane, 63 prej tyre (ose rreth 1/5) janë në skemën e ndihmës ekonomike. Cikli i arsimit parashkollar ndiqet nga 35 fëmijë të këtij komuniteti, ndërkoq që cikli 9-vjeçar ndiqet nga të gjithë fëmijët e këtij komuniteti. Rreth 60% e atyre që përfundojnë ciklin 9-vjeçar vazhdojnë atë të mesëm dhe vetëm 10% ndjekin arsimin e lartë. Të dhënët për shërbimin shëndetësor në këtë zonë nuk mblidhen të ndara sipas komuniteteve, por në përgjithësi pretendohet se shërbimi shëndetësor ofrohet njëlloj për këtë komunitet ashtu si edhe për pjesën tjetër të komunitetit.

10.3 Pikat e forta të komunitetit egjiptian në Buçimas

- Në përgjithësi ka një ruajtje të mirë të traditave të komunitetit. Janë ruajtur dhe trashëguar veçanërisht traditat e punimit të baltës, qëndismave, si dhe punimit të hekurit.
- Komuniteti është i përqendruar në njërin prej fshatrave të komunës, gjë që i bën më mbështetës për njëri-tjetrin, por edhe një zë më të fortë për t'u dëgjuar nga kryeplaku/kryetari i fshatit apo më tej.
- Komuniteti jeton në harmoni me pjesën tjetër të fshatit. Shtëpitë e tyre nuk janë të veçuara, por të shpërndara në fshat dhe bashkëjetesa e mirë me maxhorancën reflektohet edhe në martesat e përziera mes tyre.
- Janë nga komunitetet egjiptiane me shkallën më të lartë të arsimimit për popullsi.

10.4 Pika të dobëta të komunitetit egjiptian në Buçimas

- Kapacitetet e kufizuara intelektuale në këtë komunitet. Një përqindje e vogël e këtij komuniteti ka përfunduar arsimin e lartë. Kjo i pengon ata në përfshirjen dhe pjesëmarrjen aktive në vendimmarrje në shumë fusha.
- Situata e dobët ekonomike dhe punësimi në nivele të ulëta i bën ata më cenuoushëm në raport me problematika të tjera.

10.5 Problematikat dhe fushat prioritare për ndërhyrje

Eksplorimi i problematikave dhe fushave më prioritare për ndërhyrje u fokusua më pas si bazë reference në 6 fushat e identifikuara edhe në strategjinë kombëtare për integrimin e romeve dhe egjiptianëve në Shqipëri. Megjithatë, ajo nuk u limitua vetëm me to, por përmes vlerësimeve me teknika sasiore dhe cilësore u prioritizuan fushat më kryesore për secilin kontekst. Sipas të dhënave dhe analizës së vetë përfaqësuesve të këtij komuniteti shëndetësia, punësimi dhe fuqizimi ekonomik, shanset e barabarta dhe trashëgimia kulturore u vlerësuan prioritare për t'u adresuar përmes planit të zhvillimit dhe integrimit të këtij komuniteti. Në vijim paraqiten të dhënat dhe gjetjet për secilën prej fushave bazuar në pyetësorët e administruar në këtë zonë.

10.6 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe arsimimi

Komuniteti egjiptian në Buçimas e vlerëson pozitivisht gjendjen arsimore të tij. Përveç dy familjeve, fëmijët e të cilëve kanë pasur probleme në ndjekjen e arsimit fillor (gjë që së fundi është adresuar për mes shkollës Amaro Tan në qytetin e Pogradecit) të gjithë fëmijët e këtij komuniteti, në moshë për arsimin e detyruar e ndjekin atë. Edhe frekuentimi i shkollës së mesme, sic u konfirmuan edhe më lart nga burime zyrtare, është i kënaqshëm. Arsimi i lartë mbetet pika më e dobët në këtë drejtim.

Vështirësitetë ekonomike etiketohen si faktori kryesor penges. Komuna, me burime të kufizuara, arrin të ndajë vetëm 20 gjysmë-bursa në vit për të gjithë komunën. Për sa i takon atmosferës në shkollat brenda komunës, komuniteti raporton vetëm për raste sporadike të diskriminimit, duke mos e cilësuar një problem serioz.

Situata e përgjithshme e arsimit nga vetë përfaqësuesit e komuniteti vlerësohet mesatare (55%) ose e mirë (45%). Pjesa më e madhe e të pyeturve (60%) nuk kanë informacion nëse ka braktisje të shkollës nga fëmijë të komunitetit të tyre. Megjithatë, 92% e të pyeturve konfirmojnë se fëmijët e tyre e ndjekin rregullisht mësimin. Kushtet në të cilat mësojnë fëmijët e tyre vlerësohen si mesatare (60%) ose të mira (40%). Ka shumë pak informacion mbi kurset profesionale. Vetëm 7% kanë ndjekur një të tillë. Megjithatë, një numër i konsiderueshëm i përgjigjedhënësve e konsiderojnë me shumë vlerë ndjekjen e tyre (32%). Pjesa tjetër nuk ka një opinion mbi vlerën e këtyre kurseve pasi u mungon informacioni mbi to.

Bazuar në të dhënat zyrtare, vlerësimin e komunitetit si dhe prioritizimin e problematikave me pjesëmarrjen e tyre, u vendos që çështjet arsimore të mos renditen ndër ato që do të trajtoheshin përmes planit vendor. Pika me e dobët, ajo mbi nivelin e arsimit të lartë, u pa më tepër e lidhur me gjendjen ekonomike të familjeve egjiptiane në këtë komunë, ndaj edhe u vendos që përmes planit përfundimtar fuqizimin ekonomik do të ndikohej edhe në mundësimin e arsimit të lartë për anëtarët e këtij komuniteti.

10.7 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe shëndetësia

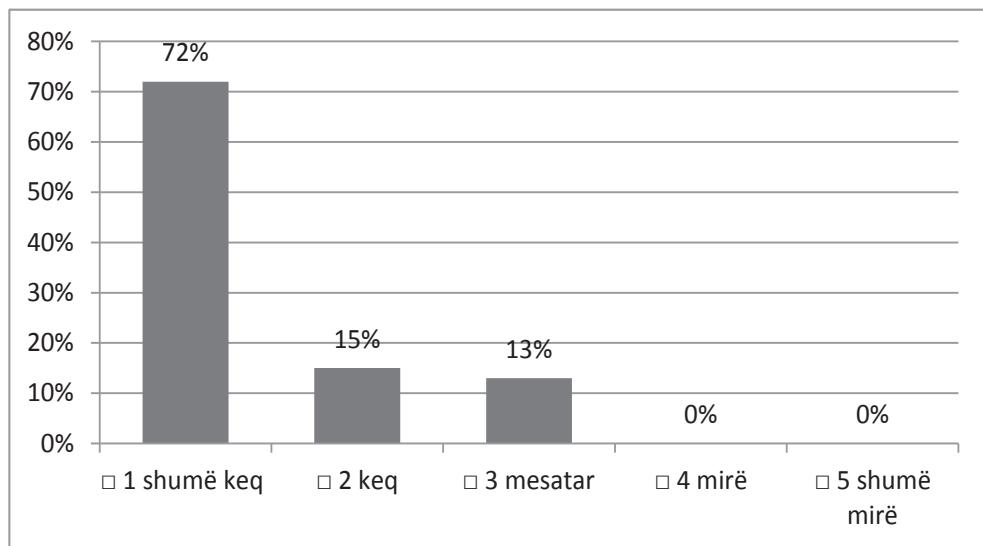
Problematika e shëndetit, sipas komunitetit egjiptian në këtë komunë, kishte dy shtylla kryesore; një që lidhej me shërbimin shëndetësor që ofrohej në nivel komune, aksesin dhe cilësinë e tij dhe një tjetër e lidhur me kulturën dhe ndërgjegjësimin mbi shëndetin dhe ruajtjen e trajtimin e tij gjatë gjithë jetës.

Në raport me të parën, duke qenë se ky komunitet nuk ka probleme të mos-regjistrimit të fëmijëve, përfitimi i shërbimeve shëndetësore nuk rezulton të jetë problematik përfundimtar fëmijët e këtij komuniteti. Problematika

prek kryesisht moshat e rritura, të cilat në mungesë të librezave shëndetësore, nuk munden të përfitojnë mjaftueshëm nga këto shërbime. Pagimi i detyrimeve si të vetëpunësuar në tokat që banorët kanë në pronësi është i vështirë ose i pamundur për një pjesë të konsiderueshme të këtij komuniteti. Me shtimin e anëtarëve të familjes që nga dhënia në pronësi e tokës, sipërfaqja e kësaj të fundit është bërë e pamjaftueshme për të përballuar jetesën dhe detyrimet. Për ata anëtarë të komunitetit që i përmbushin kushtet për përfitimin e shërbimeve shëndetësore, përfaqësuesit e komunitetit pretendojnë se shërbimi ofrohet edhe aksesohet në mënyrë të ngashme me pjesën tjeter të popullsisë, me problematikat që prekin edhe ata.

Shumica e të pyeturve e vlerësojnë situatën e përgjithshme shëndetësore të komunitetit të tyre si mesatare.

Grafiku 1. Situata e shërbimeve shëndetësore

Më problematike mbetet kultura e kujdesit ndaj shëndetit dhe niveli i informimit dhe ndërgjegjësimi mbi çështjet e shëndetit. Informimi dhe ndërgjegjësimi për kujdesin ndaj nënës dhe fëmijës si dhe planifikimin familjar e parandalimin e SST-ve mbeten shumë të dobët. Përfaqësuesit e komunitetit raportojnë të mos jenë zhvilluar ndonjëherë vlerësimë specifike për problematikat shëndetësore të komunitetit të tyre. Edhe qendra shëndetësore e kishte të pamundur të siguronte ndonjë të dhënë për këtë komunitet. Në mungesë të këtyre vlerësimëve edhe përgjigjet e

synuara në mënyrë specifike për nevojat e këtij komuniteti kanë munguar. Kontaktet e pakta me shërbimin shëndetësor të këtij komuniteti e largon atë edhe më tepër nga shërbimi, informimi, dhe kultura shëndetësore në përgjithësi.

Fusha: Shëndetësia

Qëllimi strategjik: Përmirësimi i qëndrueshëm i shëndetit dhe kushteve të jetesës së popullatës egjiptiane në Buçimas

Aktivitet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënave	Monitorimi	Financimi
Objektivi specifik 1: Të rritet ndërgjegjësimi dhe informimi i komunitetit për rëndësinë e kujdesit ndaj shëndetit si dhe mbi shërbimet shëndetësore të ofruara						
1.1 Kryerja reguliştirë e fushatave ndërgjegjësuese dhe informuese për komunitetin në përgjithësi dhe atë egjiptian në veçanti.	Qendra shëndetësore	2014-2020	Numri i atyre që marrin shërbime, nga komuniteti Gjendja e shëndetit të komunitetit – problematikave të identikuara/ trajtura	Qendra shëndetësore	Drejtoria e Shëndetit Publik	Buxheti shtetëror për programet edukative dhe ndërgjegjësuese Donatorë
Objektivi specifik 2: Rritja e aksesit së komunitetit egjiptian në sistemin shëndetësor publik						
2.1 Hartimi dhe zbatimi i ndërhyrjeve që synojnë grupe të veçanta në nevojë: përdoruesit e narkotikeve (adoleshentet 14-15, nenat e reja, të moshuarit, etj.)	Qendra shëndetësore Drejtoria e Shëndetit Publik	2014-2020	Numri i aktiviteteve që synojnë grupet cenesuehme Numri i përfituesve nga komuniteti egjiptian	Raporte dhe të dhëna nga Qendra Shëndetësore dhe Drejtoria e Shëndetit Publik	Drejtoria e Shëndetit Publik	Buxheti shtetëror për programet edukative dhe ndërgjegjësuese Donatorë
2.2 Konsultat rutinë për nënët e reja (jo vetëm në konsulitor, por edhe në vendbanimet e tyre)	Qendra shëndetësore Drejtoria e Shëndetit Publik	2014-2020	Numri i konsultave me nënët e reja të komunitetit egjiptian	Raporte dhe të dhëna nga Qendra Shëndetësore dhe Drejtoria e Shëndetit Publik	Drejtoria e Shëndetit Publik	Buxheti shtetit-DSHP

Aktivitetet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënavë	Monitorimi	Financimi
2.3 Aktivitete ndërgjegjësuese me adoleshentët mbi pasojat e përdorimit të narkotikëve dhe problemet e shëndetit riprodhues.	Qendra shëndetësore Drejtoria e Shëndetit Publik	2014-2020	Depistimet, identifikimet e problematikave specifike të komunitetit egjiptian.	Raporte dhe të dhëna nga Qendra Shëndetësore dhe Drejtoria e Shëndetit Publik	Drejtoria e Shëndetit Publik	Buxheti shtetëror për programet edukative dhe ndërgjegjësuese Donatorë
2.4 Ngritja e një sistemi referimi/bashkëpunimi me specialistët që të kërkohet asistencë për grupet e veçanta për të cilat nuk ka ekspertizë në nivel komune.	Qendra shëndetësore Drejtoria e Shëndetit Publik	2014-2020	Numri i rasteve të referuara/ trajtuara në bashkëpunim me specialistët	Raporte dhe të dhëna nga Qendra Shëndetësore dhe Drejtoria e Shëndetit Publik	Drejtoria e Shëndetit Publik	Buxheti shtetit-DSPH Donatore
Objektivi specifik 3: Rritja e ndërgjegjësimit dhe përmirësimi i situatës hijeno-sanitare dhe shëndetit riprodhues (mbrojtja nga SST-të).						
3.1 Depistim i komuniteti për incidencën e SST-ve. (Mundësimi i analizave të specializuarë për HIV/Aids dhe SST të tjera për grupet ceneshe: emigrantët të kthyer, përdoruesve të drogës, etj.)	Qendra shëndetësore Drejtoria e Shëndetit Publik	2014-2015	Numri i përfituesve (i të testuarve) Numri i të identifikuarve dhe trajtuarve. Problematikat e parandaluara.	Raporte nga Qendra shëndetësore Drejtoria e Shëndetit Publik Komuna	Drejtoria e Shëndetit Publik	Buxheti shtetëror për programet edukative dhe ndërgjegjësuese Donatorë
3.2 Zbatimi me korrekësni i kurrikulës edukative (shëndetësore) në shkollat e komunës. 3.3 Organizimi i orëve shtesë për ndërgjegjësimin e nxënësve mbi higjenën, shëndetin, SST-të. 3.4 Fushatë ndërgjegjësuese mbi higjenën	Shkollat 9-vjeçare dhe të mesme të komunës. Qendra shëndetësore Organizata jo-qeveritare.	2014-2015	Numri i klasave të synuara Numri i nxënësve Numri i orëve shtesë Tematikat e trajtuarra (diversiteti dhe thellësia) Përgasja e përdorur Post-testimet	Të dhëna nga: Shkollat 9-vjeçare dhe të mesme të komunës. Qendra shëndetësore Organizata jo-qeveritare.	Drejtoria Arsimore Rajonale Drejtoria e Shëndetit Publik	Buxheti shtetit-DAR Buxheti shtetit-DAR & DSHP Buxheti shtetëror për programet edukative dhe

Aktivitet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënave	Monitorimi	Financimi
shëndetin, dhe SST-të për komunitetin egjiptian.						ndërgjegjesuese Donatorë

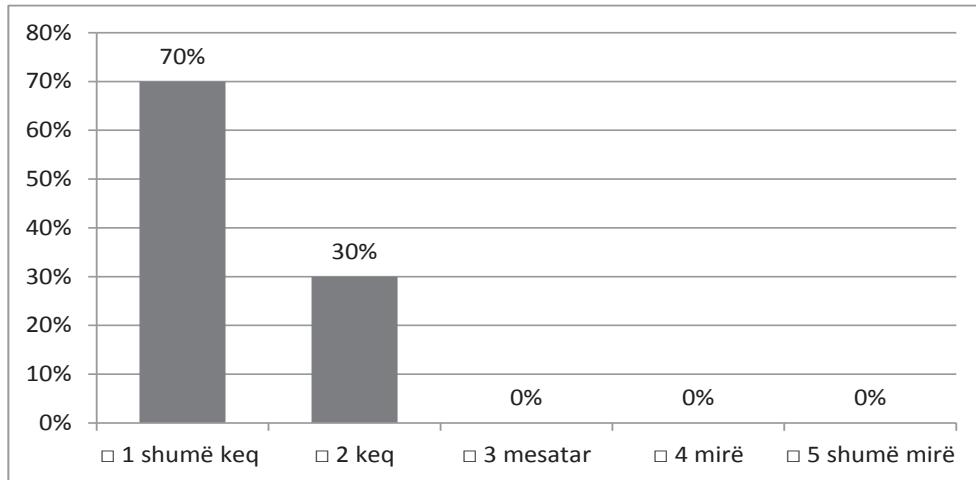
10.8 Komuniteti egjiptian në Buçimas dhe punësimi/fuqizimi ekonomik

Situata ekonomike e familjeve shqiptare në zonat rurale në dekadat e fundit ka qenë e lidhur kryesisht me dy elemente: tokën dhe emigracionin. Që të dyja këto shtylla mbështetëse për ekonominë fshatare janë dobësuar ndjeshëm me kalimin e viteve. Emigracioni dhe të ardhurat prej tij kanë ardhur gjithnjë në rënien. Sipërfaqja e tokës bujqësore për familje gjithashtu e ka humbur vlerën specifike me shtimin e popullsisë, veçanërisht për familjet e zgjeruar (karakteristikë edhe për komunitetin egjiptian). Në këtë kontekst, statusi formal i të qenit të vetëpunësuar në tokat e tyre për banorët e zonave rurale konsiderohet rrallë herë si punësim. Kështu, edhe të pyeturit tanë në 92% të rasteve deklarohen të papunë.

Statusi i vetëpunësimit i pengon banorët e këtyre zonave për t'u regjistruar si punëkërkues të papunë (93% e atyre që deklarohen të papunë nuk janë të regjistruar si punëkërkues) dhe për pasojë edhe përfitimi nga skemat e mbrojtjes shoqërore është i kufizuar. Ndërkohë të punësuarit, në shumicë (95%) deklarojnë se të ardhurat që vijnë nga punësimi nuk mjaftojnë për të siguruar mbijetesën. Veçanërisht në vështirësi ekonomike janë familjet me nëna kryefamiljare (25 të tillë nga komuniteti egjiptian në këtë komunë).

Ndërkohë të ardhurat që gjenerohen nga punimi i tokës janë gjithashtu të pakta. Mungojnë mjetet për punimin e tokës. Fermerët e komunitetit egjiptian janë të painformuar për skemat nga të cilat mund të përfitohet mbështetje për punimin e tokës (ndërkohë që fermerë nga shumica kanë përfituar nga skema të tillë). Një pakicë e këtij komuniteti zhvillon artizanatin si një aktivitet për sigurimin e të ardhurave (në zonë ka edhe një punishte balte). Megjithatë, mbështetja për biznesin e vogël për këtë komunitet ka munguar. Në të dyja rastet, si për prodhimet bujqësore dhe ato artizanale, marketimi mbetet sfida më e madhe.

Grafiku 2. Gjendja e përgjithshme e punësimit

Fusha: : Punësimi/Fuqizimi Ekonomik

Qëllimi strategjik: Fuqizimi i komunitetit egjiptian përmes rritjes së aksesit dhe pjesëmarrjes në tregun e punës dhe në programet dhe skemave sociale.

Aktivitet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënave	Monitorimi	Financimi
Objektivi specifik 1: Inicimi dhe zbatimi i programeve të veçanta që mundësojnë punësimin e romëve/egjiptianëve						
1.1 Fushata ndërgjegjësuese për rolin e zyrës së punës dhe funksionet/mundësitë që ofrojnë programet e saj. 1.2 Reduktimi i punësimit informal (punësimi argat në tokat e tjeterit) 1.3 Ngritisja e një zyre mbështetëse lokale përcështjet e punësimit të	Zyra e punës OJF-të	2014-2016	Ngritura dhe funksionimi i zyrës së punës në komunë ose përmes një OJQ-je lokale. Numri i aktiviteteve ndërgjegjësuese të zhvilluara me komunitetin dhe me biznesin. Numri i personave të synuar/pjesëmarrës në to. Numri të regjistruarve si punëkërkues. Numri i	Raporte nga Zyra e Punës dhe OJF-të	Drejtoria Rajonale e Punësimit	Buxheti i shtetit i DRP OJF Buxheti i shtetit i DRP Granti i Komunës dhe Donatorë

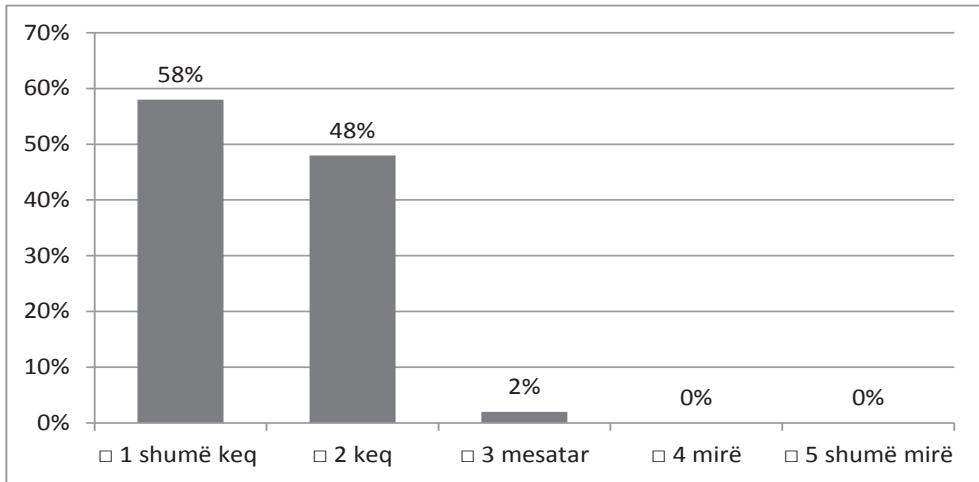
Aktivitet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënave	Monitorimi	Financimi
komunitetit të komunës dhe grupeve më cunueshme në të. 1.4 Ndërgjegjësimi i komunitetit të biznesit dhe rritja e bashkëpunimit me të			punjësimeve të sukseshme të ndërmjetësuara përmes zyrës së punës.			OJF
Objektivi specifik 2: Integrimi i komunitetit egjiptian në edukimin e përgjithshëm publik dhe trajnimin profesional						
2.1 Ofrimi/ndërmjetësimi përmikrokredi 2.2 Asistimi i familjeve në nevojë përmes blerjes së mjeteve përpunimin e tokës 2.3 Trajinim për menaxhimin e burimeve financiare përtë angazhuarit në biznese të vogla 2.4 Asistim në përgatitjen e planeve të biznesit përanëtarët e interesuar të komunitetit 2.5 Ndërgjegjësimi i komunitetit të biznesit përpunësimin e anëtarëve të komuniteti egjiptian 2.6 Vendoja e stimujve përbizneset që punësojnë egjiptiane 2.7 Mbështetja e familjeve cunueshme - p.sh nënët kryefamiljare.	OJQ-të që operojnë në këtë fushë (p.sh World Vision) Komuna (mikrokredite, politikat fiskale etj). Departament i Shërbimeve Sociale (ndërgjegjësim, ndërmjetësim, planifikim, monitoron etj)	2014-2020	Numri i bizneseve te mbështetura Numri i bizneseve të reja Numri i të punësuarve në to Sasia e të ardhurave të gjeneruara nga këto ndërrhyrje Gama e bizneseve të mbështetura/krijuara Qëndruesh-mëria e tyre Bizeset e synuara për ndërgjegjësim Shkalla e hapjes, pranimit, punësimit të anëtarëve të komuniteti egjiptian në to.	Raporte nga Komuna Buçimas dhe OJF-të	Komuna Buçimas Institucion i Prefektit	OJF Donatore Granti Komunës & OJF Donatore & OJF Të ardhurat vendore (lehtesira fiskale) Buxheti i shtetit Fondi i ndihmës ekonomike
Objektivi specifik 3: Fuqizimi ekonomik përmes promovimit të kulturës dhe produkteve artizanale të komunitetit egjiptian të zonës						

Aktivitet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënave	Monitorimi	Financimi
3.1 Lehtësimi nga taksat që të rritet biznesi artizanal 3.2 Organizimi i panaireve për produktet artizanale gjatë sezoneve turistike (p.sh dy herë në vit) 3.3 Futje e artizaneve të komunitetit egjiptian të zonës në rrjetet e artizanëve 3.4 Trajnimi i brezave të rindj të artizanëve	Komuna Buçimas Dhoma e Tregtisë Korçë Bizneset e mëdha të zonës OJQ-të/ Donatorët	2014-2020	Numri i aktiviteteve të mbështetura Numri i panaireve të organizuara Numri i pjesëmarrësve në to Numri i produkteve dhe llojeve të ekspozuara dhe shitura Anëtarësimi në rrjete (numri dhe kohëzgjatja) Numri i trajnimeve dhe personave të trajnuar	Raporte dhe të dhëna nga Komuna Buçimas dhe Dhoma e Tregtisë Korçë	Komuna Buçimas	Te ardhurat vendore (lehtesira fiskale) Biznesi vendas (pa Buxhet) OJF & Donatore
Objektivi specifik 4: Nxjita e punësimit të komunitetit egjiptian të zonës përmes vendosjes së masave afirmative						
4.1 Vendosja e kuotave të punësimit për komunitetin egjiptian në vendet e punës në nivel komune (p.sh mësuesi, infermieri, administratë komune etj.).	Drejtoria Arsimore Rajonale Drejtoria e Shëndetit Publik Komuna Buçimas	2014-2015	Përqindja e të punësuarve nga të kualifikuarit e komuniteti egjiptian kundrejt shumicës.	Të dhëna nga institucione publike si Drejtoria Arsimore Rajonale, Drejtoria e Shëndetit Publik dhe Komuna Buçimas	Drejtoria Arsimore Rajonale Drejtoria e Shëndetit Publik Komuna Buçimas	(pa buxhet)

10.9 Komuniteti egjiptian në Buçimas, strehimi dhe infrastruktura

Pjesa dërmuese e komuniteti egjiptian të komunës Buçimas deklaron jeton në banesat e tyre (90%). Më shumë se gjysma jetojnë në familje bërthamë prej 3-5 personash me kushte higjieno-sanitare kryesisht mesatare (72%) ose të mira (23%). Edhe gjendja e përgjithshme infrastrukturore për këtë komunitet merr vlerësimë që varojnë midis “mesatare” dhe “e mirë” si në Grafikun 3.

Grafiku 3. Gjendja e infrastrukturës

Puna e komunës për gjendjen infrastrukturore në raport me këtë komunitet merr gjithashtu vlerësimë pozitive. Përfaqësuesit e pyetur të komunitetit nuk bëjnë dallime midis gjendjes infrastrukturore të zonave vetëm me komunitet maxhoritar dhe atyre vetëm me komunitet egjiptian apo të përzier.

Në përfundim të vlerësimit dhe prioritizimit të fushave për ndërhyrje, përfaqësuesit e komunitetit nuk e vendosën këtë fushë ndër ato që duhet të fokusohet ky plan.

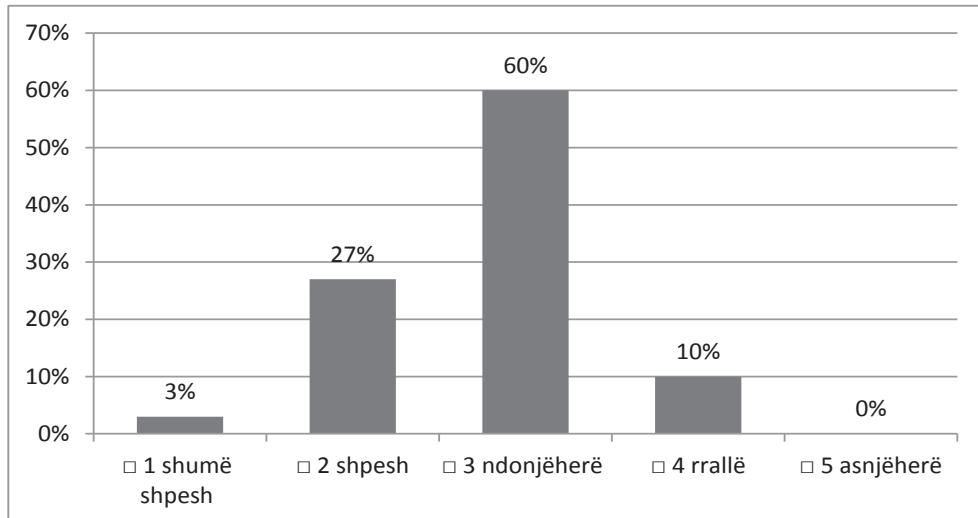
10.10 Komuniteti egjiptian në Buçimas, mbrojtja sociale dhe shanset e barabarta

Komuniteti egjiptian i komunës Buçimas, ndryshe nga komunitete të tjera rome dhe egjiptiane, nuk e raporton regjistrimin e popullsisë (lindjeve të reja) si problematik. Për pasojë, vështirësitet teknike për të aksesuar dhe gëzuar të drejta të lidhura me qytetarinë nuk janë relevante për këtë komunitet. Pavarësisht kësaj, çështjet e diskriminimit janë të pranishme dhe kthehen në penguese në situata të ndryshme.

Suç tregohet në grafikun 4, 27% e të pyeturve raportojnë të përballen shpesh herë me sjellje dhe qëndrime diskriminuese kundrejt tyre dhe pjesa më e madhe, 60% janë përballur të paktën një herë me sjellje/qëndrime

të tilla. Propozimet e tyre për adresimin e këtij problemi paraqiten në tabelën e mëposhtme.

Grafiku 4. Përballja me sjellje/qëndrime diskriminuese

Fusha: Përfshtirja sociale dhe shanset e barabarta (mos-diskriminimi)

Qëllimi strategjik: Sigurimi i përfshirjes sociale dhe rritja e aksesit së komunitetit egjiptian në institucionet publike

Aktivitet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënavë	Monitorimi	Financimi
Objektivi specifik 1: Sigurimi i përfshirjes sociale dhe aksesit të barabartë ndaj institucioneve dhe shërbimeve publike						
1.1 Fushatë ndërgjegjësuese me burrat dhe gratë e zonës ku është përqendruar ky komunitet 1.2 Fushatë ndërgjegjësuese në shkollat e zonës	Shkollat publike Komuna Buçimas OJF-të	2014-2020	Numri i aktiviteteve ndërgjegjësuese Numri i pjesëmarrësve në to Materialet e shpërndara	Shkollat publike Komuna Buçimas OJF-të	Komuna Buçimas	OJF

Aktivitetet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënavë	Monitorimi	Financimi
Objektivi specifik 2: Edukimi i hershëm për mos-diskriminim dhe shanse të barabarta dhe rritja e emancipimit dhe fuqizimi i vajzave dhe grave të komuniteti egjiptian, Buçimas						
2.1 Zbatimi me korrektësi i kurrikulës edukative mbi shanset e barabarta në shkollat e komunës 2.2 Planifikimi i orëve shtesë për ndërgjegjësim dhe ndërveprim midis fëmijëve të komuniteteve të ndryshme	DAR Shkollat publike në Buçimas	2014-2020	Numri i shkollave, klasave të përfshira Numri i nxënësve të përfshirë Numri i stafit mësimor të angazhuar/ trajnuar Numri i orëve mësimore dhe ekstra kurrikulare me këtë fokus.	Drejtoria Arsimore Rajonale Shkollat publike në Buçimas	Drejtoria Arsimore Rajonale	Buxheti i shtetit-DAR Buxheti i shtetit-DAR
2.3 Prioritimizimi i grave në të gjitha aktivitetet e përcaktuara në fushën e punësimit	(shiko fushën e punësimit)	2014-2020	Numri i programeve/ iniciativave që synojnë/përfshijnë gratë e komunitetit Numri i grave përfituese Numri i rasteve të suksesshme			Programet e projekteve e Donatoreve OJF që mbështesin këtë grup të synuar

10.11 Komuniteti regjiptian në Buçimas dhe ruajtja e kulturës/traditave

Pavarësisht krenarisë dhe dëshirës për të ruajtur traditat e këtij komuniteti, përfaqësuesit e tij ndajnë shqetësimin që bëhet shumë pak në këtë drejtim. Të gjithë të pyeturit do të donin që përpjekjet të shkonin veçanërisht për promovimin e artit (kryesisht muzikës) së komunitetit egjiptian të zonës. Po kështu, ndonëse më të vakëta si praktika, kërkohet të inkurajohen nismat që vazhdojnë të ruajnë dhe të përcjellin artizanatet karakteristike për këtë komunitet: poçerisë, qëndismave dhe punimit të hekurit.

Fusha: Trashëgimia Kulturore

Qëllimi strategjik: Ruajtja dhe zhvillimi i trashëgimisë kulturore si dhenxita e respektimit i diversitetit kulturor

Aktivitet	Autoriteti përgjegjës/Aktorët	Afati kohor	Treguesit	Burimi i të dhënavë	Monitorimi	Financimi
Objektivi specifik 1: Krijimi i kushteve për ruajtjen dhe kultivimin e trashëgimisë kulturore të komunitetit egjiptiane						
1.1 Ndërgjegjësim i brezit të ri për rëndësinë e ruajtjes së traditave të punimit të hekurit, poçerisë dhe punimeve të dorës (qëndisma, qilima etj.). 1.2 Vlerësimi i punë së dorës përmes brand-imit (vendosje së markës 1.3 Ofrimi i asistencës për përshtatjen e punimeve për treg dhe gjetjen e tregut.	Komuna Buçimas Dhoma e Tregtisë Korçë OJF-të	2014-2020	Numri i aktiviteteve ndërgjegjësuese Numri i përfituesve Numri i punimeve të me markën e tyre Numri i artikujve të nxjerrë në treg dhe shitura Përfitimet e nxjerra	Komuna Buçimas Dhoma e Tregtisë Korçë OJF-të	Komuna Buçimas Dhoma e Tregtisë Korçë OJF-të	Granti i Komunës & Biznesi Dhoma e Tregtisë Dhoma e Tregtisë
Objektivi specifik 2: Krijimi i kushteve për zhvillimin e diversitetit kulturor						
2.1 Krijimi i grupeve artistike egjiptiane 2.2 Ofrimi i mqediseve për veprimtarinë e grupeve artistike 2.3 Mbështetja me instrumente	Komuna Buçimas Shoqatat artistike	2014-2020	Numri/ anëtarësia e grupeve artistike Numri i ngjarjeve që ato marrin pjesë Të ardhurat e gjeruara	Komuna Buçimas Shoqatat artistike	Komuna Buçimas	Granti i Komunës (Pa buxhet) OJF

11. Monitorimi dhe Vlerësimi

Qëllimi

Për të siguruar që Plani Vendor i Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian po zbatohet sipas afateve dhe synimeve të caktuara dhe që ky informacion i raportohet rregullisht këshillit, stafit të njësisë dhe komunitetit.

Kush është përgjegjës?

Nëngrupi i Monitorimit dhe Vlerësimit me Pjesëmarrje (MVP)

Si do të arrihet kjo?

Monitorimi është procesi i vazhdueshëm i mbledhjes së të dhënave dhe matjes së progresit drejt arritjes së objektivave strategjikë dhe specifikë të këtij Plani Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian. Monitorimi siguron mbledhjen sistematike të të dhënave në lidhje me zbatimin e këtij plani për të siguruar përmirësim të vazhdueshëm. Përmes monitorimit, zbatuesit dhe aktorët përgjegjës për këtë plan sigurohen që aktivitetet që kryhen janë në përputhje me ato të planifikuara dhe brenda afateve kohore të përcaktuara. Monitorimi është një përpjekje sistematike për të krahasuar performancën me objektivat dhe standardet e caktuara për të përcaktuar nëse po bëhet progres. Gjithashtu monitorimi parashikon edhe marrjen e masave korrigjuese ku ka devijime si edhe bën të mundur parashikimin e vështirësive para se të shfaqen.

Monitorimi kryhet në intervale kohore të ndryshme: mujore, tre-mujore, gjashtë-mujore, vjetore dhe kërkon informacion nga tre fusha kryesore:

1. Inputet, burimet që përdoren për realizimin e planit, që përfshijnë stafin, financat, materialet dhe kohën;
2. Proseset, numri i aktiviteteve ku përdoren burime njerëzore dhe financiare për të arritur rezultatet e pritshme të planit;
3. Outpute/produkte/shërbime, rezultatet e menjëhershme që përftohen përmes realizimit të aktiviteteve.

Karakteristikat kryesore të monitorimit përfshijnë:

- Është një proces i vazhdueshëm;
- Kontrollon çdo aktivitet deri në përfundim;
- Është dinamik sepse proceset dhe detajet evoluojnë dhe ndryshojnë vazhdimesht;
- Është në mënyrë të vazhdueshme korrigjues sepse sugjeron masa përmirësuese sa po identifikohen problemet;
- Ka funksion gjithëpërfshirës sepse çdo individ përgjegjës për zbatimin e planit duhet të kryejë rolin që i takon.

Në dallim nga monitorimi, ku të dhënat mblidhen periodikisht dhe përdoren për të matur progresin, vlerësimi është një analizë e detajuar e planit që synon të rishikojë arritjet e planit përkundrejt pritjeve të planifikuara, dhe të përdorë eksperiencën e fituar për të përmirësuar hartimin e planeve në të ardhmen. Vlerësohet përkatësia, efikasiteti, efektiviteti, ndikimi, si dhe qëndrueshmëria e planit në lidhje me objektivat e tij. Vlerësimi identifikon efektet dhe ndikimet e performancës së planit duke u fokusuar në analizën e progresit drejt arritjes së objektivave.

Vlerësimi lidhet me një ose më shumë nga aspektet e mëposhtme:

- Efektiviteti: Deri në ç' shkallë janë arritur objektivat? Deri në ç' shkallë janë ndikuar përfituesit?
- Efikasiteti: A justifikojnë koston rezultatet e përfshira?
- Përkatësia: A ka kuptim plani ende?
- Qëndrueshmëria: Çfarë të çon në përfundimin se plani do të jetë i qëndrueshëm?

Ndjekja, raportimi dhe matja rregullisht e rezultatit dhe e të dhënave të tjera të performancës bëhet me tabelat pikëzimi që janë të thjeshta për t'u kuptuar nga komuniteti i gjerë dhe tregojnë progresin e bërë drejt arritjes së qëllimeve dhe hapave të veprimit. Nëse aplikohen çdo tremujor, tabelat e pikëzimit shërbejnë si një sistem i hershëm alarmi për të identifikuar rreziqet apo problemet e mundshme. Ndërsa suksesi i hershëm mund të tregojë se më shumë mund të bëhet në atë fushë për

të tejkaluar pritshmëritë ose për të ricaktuar fondet në një sektor tjetër që mund të jetë në vështirësi. Formulimi i thjeshtë i tabelës së pikëzimit jep mundësi aksesi edhe asaj pjese të komunitetit që ndoshta nuk mund t'i kuptojë shumë mirë shifrat dhe përqindjet, por ka dëshirë gjithsesi të ndjekë progresin e aktiviteteve të Planit Vendor të Zhvillimit të Komunitetit Egjiptian.

Plani përmban gjithashtu edhe një matricë mbi matjen e treguesve të performancës e cila regjistron treguesit fillestare dhe ato të synuara për të ardhmen. Si Tabela e Pikëzimit ashtu edhe Matrica e Ndjekjes së Performancës mund të përdoren si plotësim i njëra tjetrës. Por ajo çfarë është më e rëndësishme, i gjithë informacioni i mbledhur duhet t'i raportohet Këshillit, stafit lokal, dhe komunitetit në sa më shumë forume që të jetë e mundur.

Treguesit sasiorë dhe cilësorë të parashtruan në plan do të përdoren për monitorimin sipas secilës fushë. Kolonat e indikatorëve, burimit të të dhënave dhe monitorimit mund t'i vijnë në ndihmë.

Formati dhe udhëzimet për monitorimin e aktiviteteve

Udhëzime:

1. Përdorni një format të tillë për çdo fushë prioritare
2. Listoni çdo hap veprimi/aktivitetet nga plani në këtë format
3. Emëroni monitoruesit për çdo hap veprimi/aktivitet (sugjerohet të bëhet në bazë të qëllimeve strategjike)
4. Organizoni takime (2-3 herë në vit) – me kryetarin e njësisë për të vlerësuar progresin e bërë. Përcaktoni nëse ndonjë hap veprimi ka nevojë për më shumë punë ose ka nevojë të rishikohet në bazë të njohurive të reja.
5. Raportoni – te këshilli i njësisë, te banorët, në media e të tjera – rreth progresit të bërë. Festoni arritjet!

Fusha Prioritare _____

Qëllimi Strategjik _____

Hapat e veprimit/aktivitetet	Drejt suksesit!	Ka nevojë përpunë!	Ndihmë!	Shënime	Monitoruesi (Emër/ Mbiemër)

11.1 Format për monitorimin dhe vlerësimin e një projekti

Për monitorimin dhe vlerësimin e projekteve dhe aktivitetave të ndryshme specialistë të kësaj fushe kanë zhvilluar mjete dhe forma të cilat mund t'ju vijnë në ndihmë përgjatë punës suaj monitoruese dhe vlerësuese. Këtu kemi përzgjedhur të paraqesim dy prej tyre. Forma e parë është shoqëruar edhe me një shembull ilustrues.

a. Modeli 1 i formës së monitorimit dhe vlerësimit

Më poshtë paraqitet një matricë e cila mund t'u shërbejë si një mjet pune për monitorimin dhe vlerësimin e planit të veprimit sipas fushave dhe objektivave specifikë.

	Treguesi	Përkufizimi Si është përllogaritur?	Niveli bazë Cila është vlera aktuale?	Niveli i synuar Cila është vlera e synuar?	Burimi i të dhënavë Si do të matet?	Sa shpesht do të matet?	Përgjegjësi Kush do e masë?	Raportimi Ku do të raportohet
Qëllimi								
Rezultate								
Produkte								

Për të përdorur Modelin 1 ju duhet t'i referoheni planit të veprimit. Fillimisht identifikoni qëllimin/objektivin dhe rezultatet dhe produktet e

pritshme për realizimin e tij. Përbri tyre plotësoni:

1. Treguesit – cilët kanë qene treguesit që janë listuar në planin e veprimit si tregues të mundshëm të suksesit? Listojini nën këtë kolonë.
2. Përkufizimi – si është operacionalizuar dhe përllogaritur ky indikator? Saktësojeni për të lehtësuar përcaktimet në qelizat në vijim.
3. Niveli bazë – sipas mënyrës së përllogaritjes që përcaktuar nën kolonën e përkufizimit llogarisni dhe vendosni vlerën e treguesit në momentin e monitorimit/vlerësimit.
4. Niveli i synuar – sipas mënyrës së përllogaritjes së përcaktuar nën kolonën e përkufizimit llogarisni dhe vendosni vlerën e synuar të arrihet pas ndërhyrjes.
5. Burimi i të dhënave – përcaktoni se si dhe ku do sigurohen të dhënat për këto përllogaritje.
6. Frekuenca – përcaktoni sa shpesh do jetë e nevojshme të bëhen këto matje.
7. Përgjegjësi – identifikoni kush është përgjegjës për monitorimin/vlerësimin e këtij indikatori (institucionale dhe mundësisht emra të përveçëm)
8. Raportimi – përcaktoni se cila do jetë forma e raportimit të këtij indikatori.

	Treguesi	Përkufizimi Si është përlloga- ritur?	Niveli bazë Cila është vlera aktuale?	Niveli i synuar Cila është vlera e synuar?	Burimi i të dhënave Si do të matet?	Sa shpesh do të matet?	Përgjegjësi Kush do e masë?	Raportimi Ku do të raportohet
Qëllimi Rritja e pjesë- marrjes së fëmijëve të komu- niteteve rome/ egjiptiane në arsim / ulja e braktisjes së shkollës	Përqindja e nxënësve të klasës së 9-të që vazhdojnë në shkollë të mesme	Numri i nxënësve që fillojnë ditën e parë të klasës së X-të pjesëtuar me numrin e nxënësve që kanë përfun- duar klasën e 9.	20%	30%	Regjistrat e shkollës 9-vjeçare dhe ato të shkollës së mesme	Vjetore	Drejtoria Arsimore Rajonale	Raporti vjtor mbi regjistri- met

	Treguesi	Përkufizimi Si është përlloga- ritur?	Niveli bazë Cila është vlera aktuale?	Niveli i synuar Cila është vlera e synuar?	Burimi i të dhënavë Si do të matet?	Sa shpesh do të matet?	Përgjegjësi Kush do e masë?	Raportimi Ku do të raportohet
Rezultate	Rezulta- tet akade- mike të nxënë- seve të komu- nitetit rom të klasave të 9-ta	Shuma e të gjitha notave të lëndëve të klasës së 9-të pjese- tuar me numrin total të tyre	6.2	6.5	Regjistrat e shkollës 9-vjeçare	Vjetore	Mësuesit kujdes- tarë	Raporte të mësuesve
Produkte	Numri i nxënësve rom që fillojnë dhe përfun- dojnë klasën e 9	Numri total i nxënësve rom që kanë genë frekuen- tues të klasës së 9-të në të paktën 75% të kohës	15	25	Regjistrat e shkollës 9-vjeçare	Vjetore	Mësuesit kujdes- tarë	Raporte të mësuesve

b. Modeli 2 i formës së monitorimit dhe vlerësimit

Ky është një model i dytë për lehtësinë tuaj nëse nuk ndiheni mjaftueshmë komodë me modelin e parë. Për përdorimin e këtij mjeti do të keni nevojë të qartësoni së pari elementet përbërës:

1. Qëllimi – në këtë kolonë do të rendisni qëllimet e përcaktuara nën secilën fushë të planit të veprimit.
2. Rezultatet – këtu është e nevojshme të përcaktoni se çfarë rezultati pritej të arrihej.
3. Treguesit e rezultateve – listoni se cilët janë treguesit që do të përcaktojnë arritjen e rezultateve.
4. Metoda për mbledhjen e informacionit – këtu është e nevojshme të përcaktoni qartë se si do të sigurohet informacioni (p.sh nga dokumente zyrtare, do të aplikoni një pyetësor apo diçka tjetër)
5. Kur dhe kush? – përcaktoni afatin kohor për periudhën e monitoruar/ vlerësuar si dhe kush është përgjegjës për të.
6. Si do raportohet dhe për çfarë do të përdoret? – përcaktoni formën e raportimit rezultateve të monitorimit/vlerësimit dhe si do të

përdoren ato në të ardhmen.

Përsëritni të njëjtën gjë për objektivat specifikë dhe produktet përkatëse. Plotësimi i të dy tabelave të mëposhtme me këto informacione do t'u mundësojë materialin e nevojshëm për një raport të plotë monitorimi/vlerësimi.

Qëllimi	Rezultatet	Treguesit e rezultateve	Metoda për mbledhjen e informacionit	Kur dhe nga kush?	Si do raportohet dhe për çfarë do të përdoret?
Qëllimi 1					
Qëllimi 2					
Etj.					

Objektivi	Produktet	Treguesit e produkteve	Metoda për mbledhjen e informacionit	Kur dhe nga kush?	Si do raportohet dhe për çfarë do të përdoret?
Objektivi 1					
Objektivi 2					
Etj.					

12. Shtojca 1

Grupi i Punës së Planit Vendor

Komuna Buçimas

Nr.	Emër mbiemër	Institucioni	Pozicioni
1	Helena Zharpa	DRSHKP Korçë	Përgjegjëse
2	Shpëtim Dute	Komuna Buçimas	Përgjegjës pranë Zyrës për Mbrojtjen nga Diskriminimi
3	Erion Jonusllari	PNUD Albania	Lehtësues Komunitar
4	Sajmir Ismaili	Shoqata REA	Anëtar
5	Ilir Gjoni	Shoqata REA	Ekspert Vendor
6	Irena Bozda	DRSHSSH	Specialiste
7	Oli Mile	DRSHSSH	Specialist
8	Aldi Stratoberdha	Fondacioni Misioni Emanuel	Menaxher Projekti
9	Alketa Zallemi	PNUD Albania	Koordinatore
10	Fuat Fero	Komuna Buçimas	Kryetar Komune
11	Roshi Tollozhina	Drejtoria e Shëndetit Publik	Nën-Drejtore
12	Etleva Tare	Shoqata Qëndistaret	Ekspert Vendor
13	Agron Lamçe	Shoqata Vëllazëria Egjiptiane, Buçimas	Kryetar

Nr.	Emër mbiemër	Institucioni	Pozicioni
14	Xheni Ajredini	PNUD Albania	Aktivist
15	Kristi Mejdani	PNUD Albania	Aktivist
16	Miranda Fejzo	Ndihmë për Fëmijët	Këshilltare e Formimit Profesional